

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. ŻOŁNIERZY 2DP 1 ARMII WOJSKA POLSKIEGO
W GÓRZE PUŁAWSKIEJ**

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI
I PRACOWNIKÓW SZKOŁY
W SYTUACJACH TRUDNYCH
I KRYZYSOWYCH**

Spis treści

PROCEDURY INTERWENCYJNE WOBEC DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROŻONEJ UZALEŻNIENIEM I DEMORALIZACJĄ	4
1. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.	4
2. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.	5
3. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych podczas wycieczki.	6
4. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia palenia tytoniu lub papierosów elektrycznych przez ucznia na terenie szkoły.	6
5. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.	7
6. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie niebezpieczne narzędzia, przedmioty lub substancję przypominającą narkotyk.	7
7. Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.	8
8. Procedura postępowania w sprawach spornych (konfliktowych).	9
9. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechniania przez ucznia pornografii w szkole.	9
10. Procedura postępowania w przypadku prostytucji w szkole lub wśród uczniów.	10
PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA PRZEMOCY, KRADZIEŻY I NISZCZENIA MIENIA	11
11. Procedura postępowania w przypadku agresji słownej ucznia.	11
12. Procedura postępowania nauczyciela, w przypadku agresji fizycznej między uczniami.	11
13. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej pracownika szkoły.	12
14. Procedura postępowania nauczyciela, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.	12
15. Procedura postępowania w przypadku korzystania przez ucznia z telefonu komórkowego oraz innych nośników dźwięku i obrazu w czasie zajęć lekcyjnych.	13
16. Procedura postępowania wobec sprawcy/ofiary cyberprzemocy.	14
17. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia próby samobójczej.	15
18. Procedura postępowania szkoły w sytuacji krzywdzenia dziecka w rodzinie.	15
19. Procedura postępowania w przypadku pedofilii w szkole.	16
20. Procedura postępowania w przypadku kradzieży na terenie szkoły.	17
21. Procedura postępowania w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia mienia szkolnego przez ucznia.	17

PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIĄ, NAGŁEGO ZACHOROWANIA I KONIECZNOŚCI UDZIELENIA PIERWSZEJ POMOCY	18
22. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchnowe zranienie, stłuczenie, itp.)	18
23. Procedura udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.....	19
24. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.	20
PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE NIESPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO, ZWALNIANIA I ODBIERANIA UCZNIĄ ZE SZKOŁY ORAZ SAMOWOLNEGO OPUSZCZANIA TERENU SZKOŁY PRZEZ UCZNIĄ PODCZAS ZAJĘĆ	20
25. Procedura postępowania dotycząca nierealizowania obowiązku szkolnego.....	20
26. Procedura postępowania dotycząca zasad odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej.....	21
27. Procedura zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień.....	22
28. Procedura postępowania w sytuacji samowolnego opuszczenia zajęć, świetlicy szkolnej lub szkoły przez ucznia.	24
PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK INNYCH ZAGROŻEŃ – TERRORYSTYCZNE, POPDŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO, SKAŻENIE CHEMICZNE LUB BIOLOGICZNE	24
30. Procedura postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego.....	24
31. Procedura postępowania w sytuacji podłożenia ładunku wybuchowego.	26
32. Procedura postępowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.....	27

PROCEDURY INTERWENCYJNE WOBEC DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROŻONEJ UZALEŻNIENIEM I DEMORALIZACJĄ

1. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

- 1) Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy, sporządza notatkę z uzyskanych informacji.
- 2) Wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i wspólnie planują odpowiednie działania wobec ucznia.
- 3) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Wspólnie z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności.
- 4) W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązują ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej wychowawca i pedagog mogą zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udziału w odpowiednich dla niego zajęciach.
- 5) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
- 6) Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, rozmowa z uczniem, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

2. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.

- 1) Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie, pozostawiając go pod opieką osoby dorosłej (pielęgniarki, innego nauczyciela lub pracownika szkoły).
- 2) Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga, sporządza notatkę służbową.
- 3) O zdarzeniu powinna także zostać poinformowana pielęgniarka szkolna, która w razie konieczności wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia oraz ewentualnego udzielenia pomocy medycznej.
- 4) Wychowawca lub pedagog zawiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły.
- 5) W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami (opiekunami prawnymi), uczeń pozostaje pod opieką pielęgniarki, pedagoga szkolnego lub innego pracownika szkoły.
- 6) W przypadku braku kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami) dziecka pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia najbliższą policję.
- 7) Gdy rodzic (opiekun prawny) odmówi odebrania dziecka lub przybędzie do szkoły w stanie nietrzeźwym, o pozostaniu ucznia w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia lub do przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji, decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- 8) Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia, który jest pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, odmawia przyścia do szkoły lub gdy uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzienia lub zagraża życiu albo zdrowiu innych osób.
- 9) W każdym przypadku, gdy uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych na terenie szkoły, pedagog powiadamia pisemnie policję i Sąd Rodzinny.

- 10) Wychowawca dokumentuje zdarzenie, sporządzając notatkę służbową.

3. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych podczas wycieczki.

- 1) Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty uczniów - będących uczestnikami wycieczki, ale ze względu na bezpieczeństwo pozostawia go pod opieką osoby dorosłej.
- 2) W razie potrzeby, osoby przejmujące opiekę nad uczniem wzywają lekarza w celu ewentualnego udzielania pomocy medycznej.
- 3) Kierownik wycieczki powiadamia dyrektora szkoły i rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o zaistniałej sytuacji.
- 4) Jeżeli uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, kierownik wycieczki wzywa policję.
- 5) Rodzice (opiekunowie) są zobowiązani do odbioru dziecka w sytuacjach kryzysowych na własny koszt, zgodnie z podpisaną deklaracją.
- 6) Gdy rodzic (prawny opiekun) odmówi odebrania dziecka, lub przybędzie po dziecko w stanie nietrzeźwym o przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia lub przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia, w porozumieniu z kierownikiem wycieczki.
- 7) Zdarzenie zostaje udokumentowane przez kierownika wycieczki poprzez sporządzenie notatki służbowej.
- 8) W przypadku braku kontaktu z rodzicem bezzwłocznie powiadamia się policję.

4. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia palenia tytoniu lub papierosów elektrycznych przez ucznia na terenie szkoły.

- 1) Nauczyciel nakazuje uczniowi zwrot papierosów i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego.
- 2) Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i sporządza notatkę służbową.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 3) W przypadku odmowy oddania przez ucznia papierosów, wychowawca natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły.
- 4) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami.

5. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

- 1) Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (*o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych*), ustalić do kogo należy znaleziona substancja.
- 2) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i pedagoga, którzy wzywają policję.
- 3) Po przyjeździe policji nauczyciel niezwłocznie przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- 4) Nauczyciel dokumentuje zdarzenie, sporządzając notatkę służbową.

6. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie niebezpieczne narzędzia, przedmioty lub substancję przypominającą narkotyk.

- 1) Nauczyciel żąda od ucznia przekazania mu niebezpiecznego przedmiotu lub substancji oraz pokazania w obecności innej osoby dorosłej zawartości torby szkolnej, kieszeni własnej odzieży i podejmuje działania zmierzające do ich zabezpieczenia.
- 2) Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- 3) Nauczyciel o zdarzeniu natychmiast powiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego, którzy informują rodziców (opiekunów) ucznia, wzywają ich do szkoły i jeżeli jest to prawnie możliwe, oddają przedmiot i sporządzają notatkę służbową.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 4) W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania niebezpiecznego przedmiotu lub substancji, wychowawca wzywa natychmiast rodziców (opiekunów) do szkoły, a jeśli jest to niemożliwe policję.
- 5) W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to substancja psychoaktywna, pedagog lub wychowawca wzywa policję i rodziców (opiekunów) ucznia.

7. Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.

- 1) Wychowawca po pojawieniu się trudności wychowawczych z uczniem przeprowadza wnikliwą diagnozę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
- 2) W stosunku do ucznia sprawiającego problemy wychowawcze, wychowawca podejmuje następujące działania zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania jego problemów szkolnych ucznia:
 - we współpracy z pedagogiem przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia oraz planuje tok postępowania z wychowankiem,
 - informuje rodziców (prawnych opiekunów) dziecka o istniejących trudnościach i zapoznaje ich z działaniami jakie zostaną podjęte w szkole w stosunku do ucznia jednocześnie zobowiązując rodziców do rzetelnej współpracy,
 - w przypadku utrzymujących się trudności z uczniem, nauczyciel inicjuje spotkania z członkami zespołu klasowo - wychowawczego nauczycieli uczących w danej klasie celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów wychowawczych,
 - po przeanalizowaniu sytuacji wychowawca może zasugerować przeprowadzenie badań psychologicznych lub psychiatrycznych, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia,
- 3) W stosunku do ucznia, którego postępowanie nie ulega poprawie mimo podjętych działań pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia Sąd Rodzinny.
- 4) W przypadku gdy Sąd Rodzinny zastosował środek zaradczy wobec ucznia w postaci nadzoru kuratorskiego o zachowaniu ucznia na bieżąco informowany jest kurator.

8. Procedura postępowania w sprawach spornych (konfliktowych).

- 1) Konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu pedagog szkolny. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
- 2) Konflikt między uczniami z różnych klas rozstrzyga pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego i ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
- 3) Konflikt między uczniem i nauczycielem rozstrzyga pedagog szkolny z wychowawcą ucznia. W sytuacjach długotrwałego i ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym proszeni są rodzice ucznia oraz dyrektor szkoły.

9. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechniania przez ucznia pornografii w szkole.

- 1) W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
- 2) W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
- 3) Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- 4) Wychowawca klasy i pedagog szkolny ustalają działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz uświadamiają o możliwych konsekwencji tego typu działań.
- 5) Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne.
- 6) Wychowawca lub pedagog szkolny winien przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia - sprawcy na temat zdarzenia.

10. Procedura postępowania w przypadku prostytucji w szkole lub wśród uczniów.

- 1) W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły.
- 2) W sytuacji uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- 3) W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- 4) Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W ramach interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom konsultację ze specjalistą oraz udział ucznia w terapii w placówce specjalistycznej.
- 5) Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję – specjalistę ds. nieletnich. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA PRZEMOCY, KRADZIEŻY I NISZCZENIA MIENIA

11. Procedura postępowania w przypadku agresji słownej ucznia.

- 1) Nauczyciel bądź pracownik szkoły, będący świadkiem agresji słownej zobowiązany jest do natychmiastowej, stanowczej reakcji słownej na zaistniałą sytuację:
 - reaguje słownie na zachowanie ucznia i powstrzymuje dalszą agresję słowną,
 - wyjaśnia z uczniem zaistniałą sytuację,
 - zgłasza fakt do wychowawcy lub pedagoga szkolnego,
 - sporządza notatkę służbową ze zdarzenia
- 2) Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem (lub uczniami) biorącymi udział w zachowaniu agresywnym, celem ustalenia przyczyn zdarzenia.
- 3) Wychowawca informuje sprawców agresji słownej o konsekwencjach takiego zachowania oraz powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji.
- 4) W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasilenia przejawów agresji słownej u ucznia wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców (prawnych opiekunów) ucznia. Zobowiązuje rodziców do podjęcia odpowiednich działań wychowawczych.
- 5) W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zobowiązany jest do podjęcia działań zgodnie z procedurą postępowania w przypadku naruszenia godności pracownika szkoły (procedura nr 13).

12. Procedura postępowania nauczyciela, w przypadku agresji fizycznej między uczniami.

- 1) Nauczyciel słownie i stanowczo reaguje na zaistniałą sytuację, doprowadza do przerwania incydentu, rozdziela i odizolowuje sprawcę od ofiary.
- 2) W razie potrzeby jest zobowiązany do udzielenia uczniom pierwszej pomocy przedmedycznej i wezwania pielęgniarki szkolnej.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 3) Nauczyciel zgłasza przypadek agresji wychowawcom uczniów, których ta sytuacja dotyczy i pedagogowi szkolnemu, sporządza notatkę służbową.
- 4) Wychowawcy i pedagog szkolny rozmawiają z ofiarą i sprawcą (oddzielnie) oraz ewentualnymi świadkami, w celu wyjaśnienia sytuacji.
- 5) Wychowawca lub pedagog szkolny informuje rodziców (prawnych opiekunów) uczniów o zdarzeniu, poucza rodziców ofiary o możliwości złożenia zawiadomienia na policji.
- 6) Jeżeli doszło do naruszenia godności ucznia, jego nietykalności cielesnej lub zachodzi podejrzenie popełnienia czynu karalnego, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły informuje policję lub/i Sąd Rodzinny.

13. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej pracownika szkoły.

- 1) W przypadku naruszenia godności osobistej nauczyciel lub inny pracownik informuje o zdarzeniu pedagoga lub dyrektora szkoły i sporządza notatkę ze zdarzenia.
- 2) Pedagog ustala przebieg zajścia i świadków zdarzenia, przeprowadza z nimi rozmowę.
- 3) Pedagog wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, informuje o zdarzeniu i dalszym postępowaniu wobec ucznia.
- 4) Zawiadomienie policji odbywa się na wniosek poszkodowanego pracownika szkoły (*nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny Dz. U. Nr 88, poz.553, z późn. zm.*).
- 5) W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, nieobecności dyrektora lub pedagoga) nauczyciel/pracownik szkoły zawiadamia niezwłocznie o zdarzeniu policję.

14. Procedura postępowania nauczyciela, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

- 1) Nauczyciel prowadzący zajęcia upomina słownie ucznia, przeprowadza z nim rozmowę, a w przypadku braku reakcji wpisując odpowiednią uwagę w dzienniku.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 2) Nauczyciel po przeprowadzonych zajęciach informuje o zdarzeniu wychowawcę.
- 3) W sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji innych osób nauczyciel powiadamia wychowawcę lub pedagoga szkolnego poprzez skierowanie do pokoju nauczycielskiego lub gabinetu pedagoga ucznia z klasy.
- 4) Korzystając z pomocy przybyłej osoby nauczyciel prowadzący lekcję przekazuje ucznia pod opiekę wychowawcy lub pedagoga.
- 5) Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem, celem ustalenia przyczyn niewłaściwego zachowania oraz informuje o konsekwencjach takiego zachowania.
- 6) Wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o zaistniałej sytuacji.
- 7) Jeśli pojedyncze działania nie przynoszą efektów, a uczeń wciąż uniemożliwia prowadzenie lekcji, należy podjąć cykliczne rozmowy z uczniem oraz zaproponować rodzicom dziecka skorzystanie ze specjalistycznej pomocy.

15. Procedura postępowania w przypadku korzystania przez ucznia z telefonu komórkowego oraz innych nośników dźwięku i obrazu w czasie zajęć lekcyjnych.

- 1) Uczniom zabrania się korzystania z telefonów komórkowych w czasie zajęć edukacyjnych, uroczystości szkolnych i innych zajęć wynikających z ceremoniału szkoły.
- 2) Na terenie szkoły telefon komórkowy ucznia powinien być wyłączony i schowany w plecaku lub szafce w szatni szkolnej.
- 3) Uczniom zabrania się korzystania z telefonów komórkowych bez zgody nauczyciela-opiekuna w czasie imprez okolicznościowych poza terenem szkoły, jeżeli reprezentuje szkołę.
- 4) Uczniom zabrania się korzystać ze sprzętu elektronicznego zapisującego i odtwarzającego obraz i dźwięk podczas zajęć edukacyjnych, chyba że decyzję o konieczności ich użycia podejmie wychowawca lub nauczyciel.
- 5) Po stwierdzeniu naruszeniu zasad przez ucznia nauczyciel nakazuje wyłączenie aparatu oraz przejmuje urządzenie. Do zakończenia zajęć edukacyjnych przechowuje go w klasie.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 6) Podczas przerwy międzylekcyjnej oddaje telefon wychowawcy, który informuje o zaistniałej sytuacji rodziców. Rodzice mogą odebrać telefon dziecka, który pozostaje w depozycie u wychowawcy lub w sekretariacie szkoły do końca zajęć edukacyjnych w danym dniu.
- 7) Uczeń ma prawo w obecności nauczyciela wyjąć z telefonu kartę pamięci oraz kartę SIM.
- 8) Wychowawca klasy obniża ocenę zachowania uczniowi, który wielokrotnie narusza zasady korzystania z telefonu w szkole.
- 9) W wyjątkowych przypadkach, w czasie trwania lekcji, rodzic (opiekun prawny) może skontaktować się z uczniem dzwoniąc do sekretariatu szkoły.
- 10) Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za kradzież i uszkodzenie telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych będących własnością ucznia z których korzysta on na terenie szkoły.

16. Procedura postępowania wobec sprawcy/ofiary cyberprzemocy.

- 1) W przypadku ujawnienia cyberprzemocy wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym ustala okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposoby rozpowszechniania, sprawcę, świadków zdarzenia) i zabezpiecza dowody.
- 2) Powiadamia o cyberprzemocy rodziców uczniów w tą sytuację zaangażowanych.
- 3) Wychowawca z pedagogiem analizują zdarzenie i podejmują stosowne działania:
 - przerwanie aktu cyberprzemocy poprzez zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału,
 - poinformowanie rodziców uczniów zaangażowanych w tą sytuację,
 - powiadomienie policji o cyberprzemocy,
 - udzielenie wsparcia ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami
 - wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy cyberprzemocy.
- 4) Wychowawca dokumentuje zdarzenie, sporządza notatkę służbową i monitoruje sytuację ucznia - ofiary przemocy.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 5) Wychowawca i pedagog wdrażają odpowiednie działania profilaktyczne w klasie, w której wystąpiło zjawisko cyberprzemocy.

17. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia próby samobójczej.

- 1) Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem próby samobójczej na terenie szkoły, jest zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej uczniowi, wezwania pielęgniarki szkolnej, pogotowia ratunkowego, poinformowania dyrektora szkoły, pedagoga oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia.
- 2) Dyrektor szkoły zapewnia dziecku bezpieczeństwo, poprzez stałą obecność osoby dorosłej oraz izolację ucznia od grupy rówieśniczej.
- 3) Pielęgniarka lub pedagog powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia, policję organ prowadzący szkołę. Dyrektor szkoły powiadamia wyżej wymienione organy, jeśli powziął informacje o próbie samobójczej ucznia także poza terenem szkoły.
- 4) Pielęgniarka szkolna lub pedagog przekazuje ucznia rodzicom (prawnym opiekunom) lub służbom ratunkowym.
- 5) Pedagog szkolny lub wychowawca sugeruje rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia konieczność przeprowadzenia badań psychiatrycznych dziecka.

18. Procedura postępowania szkoły w sytuacji krzywdzenia dziecka w rodzinie.

- 1) Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga szkolnego.
- 2) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
- 3) Jeżeli po rozmowie z dzieckiem podejrzenia się potwierdzają lub istnieje uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy, pedagog wspólnie z wychowawcą zakłada rodzinie Niebieską Kartę, informuje o przemocy policję i Sąd Rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie powiadamia kuratora rodziny.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 4) Pedagog wspólnie z wychowawcą i w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami (opiekunami prawnymi) dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania, założeniu Niebieskiej Karty i wskazuje formy pomocy.
- 5) Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice (opiekunowie prawni) dziecka.
- 6) Wychowawca i pedagog szkolny na bieżąco monitorują sytuację rodzinną ucznia, udzielają mu wsparcie. Pedagog szkolny uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Urzędzie Gminy Puławy - **Procedura Niebieskiej Karty.**

19. Procedura postępowania w przypadku pedofilii w szkole.

- 1) Po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga szkolnego.
- 2) W przypadku potwierdzenia informacji o pojawieniu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę policji.
- 3) Dyrektor szkoły przekazuje pracownikom szkoły informacje o stwierdzonym zagrożeniu.
- 4) Wychowawcy klas oraz pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia.
- 5) W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, wychowawca bezzwłocznie powiadamia rodziców/ prawnych opiekunów ucznia, a dyrektor szkoły policję w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania.
- 6) Dyrektor wzywa do szkoły rodziców /prawnych opiekunów ucznia.
- 7) Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia). Następnie przeprowadza rozmowę z rodzicami/ prawnymi opiekunami ucznia w celu ustalenia działań z udziałem pedagoga lub psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

nad uczennicą/ uczniem. (Podstawy prawne uruchomienia procedury – Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art.200b)

20. Procedura postępowania w przypadku kradzieży na terenie szkoły.

- 1) Nauczyciel po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
- 2) Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do ustalenia sprawcy kradzieży i zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.
- 3) Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy oraz pedagogowi szkolnemu, sporządza notatkę służbową.
- 4) Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia, przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym, sprawcą (jeżeli udało się go ustalić), świadkami.
- 5) Wychowawca wspólnie z pedagogiem przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia (jeżeli udało się jego ustalić) oraz jego rodzicami (opiekunami prawnymi). Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia, sposobu ukarania sprawcy.
- 6) Wychowawca wspólnie z pedagogiem przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami/opiekunami prawnymi przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami/opiekunami prawnymi.
- 7) W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informuje rodziców /prawnych opiekunów poszkodowanego i sprawcy.

21. Procedura postępowania w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia mienia szkolnego przez ucznia.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga szkolnego, sporządza notatkę służbową.
- 2) W przypadku nieznanego sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje dyrektora szkoły.
- 3) Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania.
- 4) Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przekazuje sprawę dyrektorowi szkoły, który ustala sposób i termin naprawienia szkody.
- 5) W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

**PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA
WYPADKU UCZNIĄ, NAGŁEGO ZACHOROWANIA I KONIECZNOŚCI
UDZIELENIA PIERWSZEJ POMOCY**

22. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchowne zranienie, stłuczenie, itp.)

- 1) Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Nauczyciel zawiadamia o zaistniałej sytuacji pielęgniarkę szkolną lub innego nauczyciela, pracownika szkoły kierując do pokoju nauczycielskiego, gabinetu pielęgniarki wybranego ucznia z klasy.
- 2) W razie nieobecności pielęgniarki ucznia należy odprowadzić do sekretariatu szkoły, gdzie pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
- 3) O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje wychowawcę, sporządza notatkę ze zdarzenia.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 4) Pielęgniarka szkolna lub wychowawca informuje o zaistniałym wypadku rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, którzy w razie potrzeby muszą odebrać dziecko ze szkoły.
- 5) Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi, nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania.

23. Procedura udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.

- 1) Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy doprowadzić dziecko do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia. Nauczyciel, który ma lekcje, telefonicznie bądź osobiście prosi o pomoc w odprowadzeniu ucznia do gabinetu pielęgniarki szkolnej innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
- 2) Pod nieobecność pielęgniarki szkolnej pomocy udziela nauczyciel prowadzący zajęcia, wychowawca klasy, pedagog szkolny lub inny pracownik szkoły.
- 3) Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
- 4) W sytuacji udzielenia pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym czasie zajęcia z większą grupą uczniów, jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty klasy bez opieki jest niedopuszczalne.
- 5) Pielęgniarka lub osoba udzielająca pomocy natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz pogotowie ratunkowe, jeżeli istnieje taka potrzeba.
- 6) Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) przejmują odpowiedzialność za dziecko i w razie konieczności zabrania dziecka do szpitala, udają się tam razem z nim.
- 7) W razie konieczności przewiezienia dziecka do szpitala przez pogotowie ratunkowe, opiekę nad nim sprawuje rodzic, jeżeli zdążył już dotrzeć do szkoły. W innym przypadku razem z dzieckiem do szpitala musi jechać pracownik pedagogiczny szkoły (wychowawca, nauczyciel, pedagog szkolny,).

24. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.

- 1) W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia w miarę możliwości udzielać poszkodowanemu pierwszej pomocy.
- 2) Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast wzywa na jego miejsce policję oraz dyrektora szkoły.
- 3) Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu rodziców oraz organ prowadzący szkołę, a w przypadku zatrucia – państwowego inspektora sanitarnego.
- 4) Do czasu przybycia policji lub rozpoczęcia prac przez zespół powypadkowy, dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły, zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczanie osób niepowołanych tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.
- 5) Celem ustalenia okoliczności zdarzenia dyrektor powołuje zespół powypadkowy.
- 6) Naoczny świadek zdarzenia niezwłocznie sporządza notatkę opisującą zdarzenie.

PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE NIESPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO, ZWALNIANIA I ODBIERANIA UCZNIĄ ZE SZKOŁY ORAZ SAMOWOLNEGO OPUSZCZANIA TERENU SZKOŁY PRZEZ UCZNIĄ PODCZAS ZAJĘĆ

25. Procedura postępowania dotycząca nierealizowania obowiązku szkolnego.

- 1) Przez nierealizację obowiązku szkolnego należy rozumieć nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 2) Wychowawca klasy i nauczyciele zobowiązani są do systematycznej kontroli obecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.
- 3) Po stwierdzeniu faktu 5-dniowej nieobecności ucznia, wychowawca zobowiązany jest do ustalenia powodu nieobecności i w przypadku nieuzasadnionej absencji poinformowania pedagoga szkolnego.
- 4) Wychowawca lub pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły kontaktuje się z rodzicami ucznia i przypomnieć o konsekwencjach prawnych wynikających z dalszej nieuzasadnionej nieobecności dziecka w szkole.
- 5) W przypadku, gdy fakt nieusprawiedliwionych nieobecności w szkole się powtarza pedagog szkolny wraz z wychowawcą analizują sytuację ucznia i podejmują działania w celu poprawy sytuacji (rozpoznanie sytuacji ucznia, rozmowy z uczniem i jego rodzicami, udzielenie wsparcia w pokonywaniu trudności szkolnych).
- 6) Jeżeli nie ma możliwości kontaktu telefonicznego lub rodzic dwukrotnie nie stawiał się na umówione z wychowawcą spotkanie, zostaje wysłane pisemne zawiadomienie o absencji ucznia (listem poleconym przez sekretariat szkoły) z prośbą o kontakt rodzica ze szkołą.
- 7) W przypadku dalszego unikania kontaktu ze strony rodziców (opiekunów prawnych) pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem powiadamia Sąd Rodzinny o nierealizowaniu obowiązku szkolnego przez ucznia.
- 8) Jeśli dziecko nie zgłosiło się na początku roku szkolnego do szkoły i wykorzystano wszystkie dostępne środki, aby ustalić miejsce zamieszkania dziecka, które nie rozpoczęło nauki we wskazanym obwodzie, dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący.

26. Procedura postępowania dotycząca zasad odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej.

- 1) Dziecko ze świetlicy szkolnej mogą odebrać rodzice (prawni opiekunowie) lub inne upoważnione pisemnie osoby dorosłe wpisane w Karcie zapisu dziecka do świetlicy.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 2) W wyjątkowych sytuacjach uczeń może być odebrany przez osobę, której danych rodzic (opiekun prawny) nie umieścił w Karcie zapisu dziecka do świetlicy, jeśli ta osoba posiada pisemne upoważnienie od rodziców (opiekunów prawnych).
- 3) Dziecko może samodzielnie opuścić świetlicę tylko w przypadku pisemnego oświadczenia rodzica. W oświadczeniu powinna być podana: data, godzina wyjścia dziecka ze świetlicy, imię i nazwisko osoby podpisującej oświadczenie, czytelny podpis.
- 4) Rodzic (opiekun prawny) zobowiązany jest do punktualnego odbioru dziecka ze świetlicy, nie później niż do godziny 16.00. W sytuacjach sporadycznych rodzic jest zobowiązany powiadomić telefonicznie wychowawcę świetlicy o spóźnieniu.
- 5) W przypadku nieodebrania dziecka do godziny 16.00 i braku kontaktu ze strony rodziców (opiekunów prawnych), nauczyciel świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami (opiekunami prawnymi).
- 6) W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) nauczyciel świetlicy w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję.
- 7) Trzykrotne odebranie dziecka ze świetlicy po godzinie 16.00 skutkuje pisemnym wezwaniem na rozmowę do dyrektora szkoły.
- 8) Nie wydaje się dziecka rodzicom (opiekunom prawnym) lub osobom upoważnionym do odbioru, jeżeli są w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub środków odurzających. Nauczyciel świetlicy powiadamia o fakcie pedagoga lub dyrektora szkoły. Dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela do czasu powiadomienia innych członków rodziny o zaistniałym fakcie. W przypadku braku możliwości odbioru dziecka przez inną osobę upoważnioną do odbioru, pedagog lub dyrektor szkoły wzywa policję.

27. Procedura zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień.

- 1) Każdą nieobecność ucznia na zajęciach szkolnych oraz każde spóźnienie usprawiedliwia rodzic (opiekun prawny) osobiście u wychowawcy lub poprzez wiadomość w dzienniku elektronicznym.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 2) Usprawiedliwienia przekazywane są wychowawcy nie później niż 7 dni od przyjścia ucznia do szkoły po okresie nieobecności. Usprawiedliwienie spóźnienia powinno nastąpić najpóźniej następnego dnia.
- 3) O przewidywanej dłuższej niż tydzień - 5 dni nieobecności ucznia (np. szpital, choroba przewlekła, sytuacja rodzinna) rodzice (opiekunowie prawni) zobowiązani są powiadomić wychowawcę wcześniej, a nie po powrocie dziecka do szkoły.
- 4) W przypadku gdy uczeń nie przyniesie usprawiedliwienia w terminie nieobecne godziny pozostają nieusprawiedliwione.
- 5) Zwolnienie ucznia z lekcji może nastąpić po pisemnej, telefonicznej (również w formie wiadomości SMS) prośbie rodziców (opiekunów prawnych) lub poprzez wiadomość w dzienniku elektroniczny.
- 6) Nauczyciel zwalnia ucznia z pierwszej lub ostatniej lekcji wychowania fizycznego, jeżeli rodzic (opiekun prawny) skieruje do wychowawcy pisemną prośbę o zwolnienie z lekcji wychowania fizycznego. W innym przypadku uczeń przebywa w miejscu w którym odbywają się zajęcia.
- 7) Nauczyciel zwalnia ucznia z pierwszej lub ostatniej lekcji religii oraz wychowania do życia w rodzinie w przypadku pisemnej prośby rodziców (opiekunów prawnych) skierowanej do wychowawcy lub dyrektora szkoły. W innej sytuacji wychowawca określa, gdzie na terenie szkoły uczeń ma przebywać.
- 8) W przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku oraz niezwłocznie informuje o tym rodzica (opiekuna prawnego) telefonicznie.
- 9) Gdy rodzic (opiekun prawny) chce z uzasadnionych powodów zabrać dziecko ze szkoły w czasie zajęć edukacyjnych, zgłasza ten fakt wychowawcy lub nauczycielowi uczącemu w danym czasie w klasie. Jeżeli nauczyciel nie zna rodzica (opiekuna prawnego) ucznia wymagane jest sprawdzenie jego tożsamości poprzez okazanie dowodu osobistego.
- 10) Uczeń może zostać również pisemnie zwolniony przez rodzica (opiekuna prawnego) z zajęć lekcyjnych. W tym przypadku bierze odpowiedzialność za samodzielny powrót dziecka do domu. Rodzic zobowiązany jest w pisemnym oświadczeniu podać datę i godzinę zwolnienia oraz zaznaczyć, że uczeń ma się udać samodzielnie do domu lub we wskazane miejsce.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 11) W przypadku złego samopoczucia dziecka lub innych okoliczności wychowawca, pedagog szkolny lub pielęgniarka informuje telefonicznie rodzica o zaistniałej sytuacji. Jeżeli rodzic nie może odebrać dziecka osobiście, wskazuje osobę, która to uczyni. Wskazana przez rodziców osoba musi przy odbiorze okazać się dowodem tożsamości.

28. Procedura postępowania w sytuacji samowolnego opuszczenia zajęć, świetlicy szkolnej lub szkoły przez ucznia.

- 1) W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności odnotowuje ten fakt w dzienniku i informuje wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
- 2) Wychowawca lub pedagog szkolny próbuje ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.
- 3) Wychowawca lub pedagog powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) o zdarzeniu.
- 4) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i wspólnie z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązują ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Sporządzają notatkę ze spotkania.
- 5) W przypadku stwierdzenia kolejnych wagarów wychowawca ponownie wzywa rodziców (opiekunów prawnych) do szkoły i w obecności pedagoga przeprowadza kolejną rozmowę z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi). Wspólnie opracowuje się kontrakt, określa sposoby pomocy uczniowi oraz częstotliwość i rodzaj kontroli jego zachowania.
- 6) W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia Sąd Rodzinny.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK INNYCH ZAGROZEŃ – TERRORYSTYCZNE, POPDŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO, SKAŻENIE CHEMICZNE LUB BIOLOGICZNE

30. Procedura postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

1) W sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu lub w salach lekcyjnych nauczyciele, pracownicy szkoły powinni:

- jeżeli nie było szansy na ucieczkę, ukryć się wraz z uczniami, zamknąć na klucz lub zabarykadować drzwi,
- wyciszyć i uspokoić uczniów,
- zaopiekować się w sposób szczególny uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniami, którzy potrzebują pomocy,
- nakazać wyciszenie/wyłączenie telefonów,
- poinformować policję wysyłając informacje tekstowa SMS o zaistniałej sytuacji,
- zasłonić okna, zgasić światło,
- nakazać nie przemieszczanie się,
- nakazać zejście poniżej linii okien, zejście ze światła drzwi,
- jeżeli padną strzały, wyciszyć uczniów, przekazać komunikat „nie krzyczeć”,
- nie otwierać nikomu drzwi,
- w przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia nauczyciele, pracownicy szkoły powinni podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia

2) W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikiem, który dąży do przejęcia kontroli nad szkołą nauczyciele/ pracownicy szkoły powinni:

- bezwzględnie wykonywać wraz z uczniami polecenia napastnika,
- na żądanie terrorystów oddać im przedmioty osobiste, np. telefony,
- poinformować, że nauczyciel/ pracownik szkoły, uczeń nie może wykonać jakiegoś polecenia,
- nie patrzeć terrorystom w oczy, unikać kontaktu wzrokowego,
- nigdy nie odwracać się plecami do napastnika,
- nie zwracać na siebie uwagi,
- nie lekceważyć napastnika i nie być agresywnym,
- nie oszukiwać terrorysty,
- uspokoić uczniów, zawsze zwracać się do nich po imieniu
- poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami
- pytać zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów
- zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty np. w sprawach związanych z jedzeniem lub potrzebami fizjologicznymi

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

3) W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów
- nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi
- połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy
- słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom
- nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących
- pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami
- odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy policji
- bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona
- po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku
- nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

31. Procedura postępowania w sytuacji podłożenia ładunku wybuchowego.

W przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego nauczyciele/ pracownicy szkoły powinni:

- 1) Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętać jak największą ilość szczegółów -uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
- 2) Zapisać natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje.
- 3) Poinformować niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia dyrektora szkoły, który zarządzi ewakuację szkoły.
- 4) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
- 5) Nie należy używać telefonu komórkowego -eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 6) Sprawdzić jeżeli jest to możliwe, czy w pomieszczeniach pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia -stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
- 7) Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
- 8) W miejscu ewakuacji policzyć wszystkie dzieci i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi.
- 9) Poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

32. Procedura postępowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

W przypadku otrzymania informacji o skażeniu zewnętrznym szkoły nauczyciele/ pracownicy szkoły powinni:

- 1) Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru. O zaistniałej sytuacji powiadomić dyrektora szkoły.
- 2) Natychmiast po ogłoszeniu alarmu dyrektor szkoły powiadamia odpowiednie służby -policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
- 3) W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne.
- 4) Powiadomić uczniów, że pozostają pod opieką nauczycieli, którzy w tym czasie prowadzą z nimi zajęcia.
- 5) W miarę możliwości zgromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki, które są dostępne w gabinecie pielęgniarki szkolnej oraz w apteczkach pierwszej pomocy.-gazę, watę, wodę utlenioną, mydło, spirytus do zmywania skóry
- 6) Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń.
- 7) Należy powstrzymać się od picia, spożywania posiłków oraz prac wymagających dużego wysiłku.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 8) Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- 9) Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

W przypadku otrzymania informacji o skażeniu wewnętrznym szkoły nauczyciele/pracownicy szkoły powinni:

- 1) Powiadomić uczniów, że nie należy dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
- 2) Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem.
- 3) Pozamykać okna oraz drzwi, nie dopuścić do przeciągów.
- 4) Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
- 5) Powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły.
- 6) Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
- 7) Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji dyrektor szkoły powiadamia odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
- 8) Jeżeli uczeń, nauczyciel/pracownik szkoły miał kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.
- 9) Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń.
- 10) W pomieszczeniu, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne.
- 11) Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach trudnych i kryzysowych

- 12) W miarę możliwości zgromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki, które są dostępne w gabinecie pielęgniarstwa szkolnego oraz w apteczkach pierwszej pomocy.-gazę, watę, wodę utlenioną, mydło, spirytus do zmywania skóry
- 13) Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń.
- 14) Należy powstrzymać się od picia, spożywania posiłków oraz prac wymagających dużego wysiłku.
- 15) Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- 16) Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanym od nich wytycznymi.